

Vroeg en Nabij: Cirkel erkennen & financieren

////////////////////////////////////
EINDTEKST VAN DE STRATEGISCHE CIRKEL BOVENLOKALE NETWERKEN – JUNI 2022
////////////////////////////////////

KERNDOEELSTELLINGEN

Wat verwachten we van een nieuw erkennings- en financieringsbeleid? Het erkennings- en financieringsbeleid is geen doel op zich, maar helpt de doelstellingen¹ van Vroeg en Nabij (V&N) maximaal te helpen faciliteren:

- Regie bij de gebruiker²
- Administratieve eenvoud voor de gebruiker
- Administratieve eenvoud voor de voorziening
- Hanteerbare aansturing door de overheid
- Soepele inzet van middelen om zorg op maat te kunnen bieden
- Ruimte en aansporing om te fungeren binnen een netwerk
- Ruimte en aansporing om te werken aan innovatie
- Zicht op impact

BEPERKINGEN EN ONBEKENDEN BIJ DEZE OEFENING

- Er zijn al heel wat lopende trajecten in verschillende sectoren die een aantal doelstellingen van V&N willen realiseren (zie bijlage 1). Het is belangrijk om deze lopende trajecten mee te nemen in de conceptnota en de verdere operationalisering van V&N.
- Er is een grote diversiteit binnen en tussen sectoren op meerdere vlakken: werkingsgebied, huidige erkennings- en financieringsmodellen (met aantal sterktes/zwaktes i.f.v. principes V&N, zie bijlage 2), beleidsvoerend vermogen, eigenheid doelgroep/gebruikers, positie op eerste lijn vs. gespecialiseerde hulp, (combinaties van) rechtstreekse versus niet rechtstreeks toegankelijke hulp, ... Dit maakt een uniform sectoroverschrijdend model wenselijk noch haalbaar.

¹ Deze doelstellingen kaderen in de implementatie van de VN-conventies m.b.t. de rechten van het kind en de m.b.t. de rechten van personen met een handicap.

² De term gebruiker betekent hier het kind/de jongeren en zijn/haar sociale context.

- De vraag naar een erkennings- en financieringsmodel kan ook niet los gezien worden van de conclusies uit andere cirkels: inzichten over lokale en bovenlokale netwerken, en rond inschaling en diagnostiek moeten daar aan gekoppeld worden: het gaat om vragen over welke netwerken er eventueel erkend en gefinancierd moeten worden, en om vragen op welke wijze de dienstverlening moet worden gefinancierd (op basis van erkenningen en criteria die daarmee samen hangen).
- Organisatie Vlaamse overheid: erkennende en financierende entiteiten (nu nog sterk sectoraal)

WERKWIJZE

In een **eerste stap** hebben we per sector de huidige erkennings- en financieringsmodellen afgetoetst aan de principes van V&N. Zie bijlage 2 voor de uitgebreide samenvatting van deze oefening. De belangrijkste bevindingen hierbij zijn:

Principes V & N	Sterktes huidige modellen	Verbeterpunten huidige modellen
<i>Netwerking</i>	<p>In principe weinig belemmeringen tot netwerking, zij het dat er weinig incentives tot netwerking zijn</p> <p>In sommige sectoren is het eigen aan de sector: CAW, VAPH voorzieningen die functies combineren</p> <p>Soms expliciet technieken opgenomen in regelgeving, vb. detacheren personeelsmiddelen</p>	<p>Geen/weinig aandacht voor de governance, organisatie, beoogde impact... van netwerken</p> <p>Doorgaans geen expliciete financiering voor netwerken</p>
<i>Zorg op maat</i>	<p>In sommige sectoren soepele schakeling van modules of aanbod binnen de erkenning</p> <p>Bij aantal regelgevingen: differentiatie naar diverse doelgroepen (sluit aan bij module-denken)</p> <p>Openeindefinancieringen laten toe om ook bij stijgende vraag zorg op maat te blijven te organiseren</p>	<p>Regelgeving belet dikwijls een aantal oplossingen/soepele omschakelingen/samenwerking op gebruikersniveau zeker bij voorziening- of sectoroverschrijding</p> <p>Modules zijn meestal 'vaste pakketten' met beperkingen rond intensiteit, combineerbaarheid, ...</p> <p>Geprogrammeerd aanbod en wachtlijsten staan zorg op maat in de weg</p>
<i>Regie gebruiker</i>	<p>Enkel bij PAB: gebruiker beslist voor een deel (binnen de bestedingsregels: hoe versus wat) waarvoor middelen worden ingezet</p>	<p>In veel gevallen (behoudens PAB en PVF) bepaalt de voorziening de inzet van de middelen.</p>

	Bij andere regelgeving: aandacht voor en verplichting tot inspraak/participatie	Keuzes worden dikwijls begrensd door schaarste. Vaste bijdrageregelingen kunnen de mogelijkheden tot dialoog beperken inzake de wijze waarop gezinnen aan de kosten bijdragen
<i>Innovatie</i>	Een aantal regelgevingen biedt voldoende ruimte om te innoveren, al dan niet met afgeleide middelen. Regelgeving blokkeert niet, maar weinig aanduidingen van effectieve “beloning” van innovatie.	Financiële incentives te laag of afwezig. Innovatie niet haalbaar binnen de huidige regelgevingen. Modules leggen niet alleen het wat vast, maar ook het hoe.
<i>Vereenvoudiging aansturing</i>	Meeste regelgevingen worden als vrij eenvoudig ervaren; weinig of draagbare administratieve last	Voor sommige zaken: detailregelgeving, ingewikkelde procedures bij bijsturing ondersteuning, complexe registratie,... Weinig/geen afstemming tussen sectoren inzake (administratieve) verwachtingen, rapportages, registraties, ...
<i>Impact</i>	Voorzichtige aanzetten. Nog niet echt duidelijke voorbeelden van impactmeting	Slechts beperkte antwoorden en voorzichtige aanzetten. Nog niet echt duidelijke voorbeelden van impactmeting. Terrein is blijkbaar nog te onontgonnen om te kunnen aangeven waar er knelpunten zitten.

Uit deze oefening kunnen we concluderen dat een toekomstig erkennings- en financieringsmodel best rekening houdt met enkele sterktes (die behouden moeten worden, of ook overwogen worden in andere sectoren) en zwaktes (te bekijken of de regelgeving in die zin kan worden aangepast). Uit deze oefening kunnen we evenzeer concluderen dat de sectorale eigenheid zeer sterk speelt: hoe er momenteel erkend en gefinancierd wordt, en op basis van welke criteria verschilt zeer.

Enkele **heel pertinente vragen** liggen voor, gelet op deze sectorale diversiteit, die voor elk van de sectoren afzonderlijk beantwoord moeten worden:

- Welk financieringsmodel, of mix van financieringsmodellen, kan voor welk type voorziening bijdragen tot het sterker realiseren van de principes van V&N?
- Welk erkenningsmodel, of mix van erkenningsmodellen, kan voor welk type voorziening bijdragen tot het sterker realiseren van de principes van V&N?

In de onderstaande matrix worden deze vragen concreet gemaakt. Horizontaal staan de doelstellingen van V&N, en die kunnen zowel vanuit een gebruiker-, voorziening-, als overheidsperspectief bekeken worden. Verticaal staan de vragen die per sector beantwoord moeten worden: welke principes/modellen van erkennen en financieren zijn er mogelijk? In de cellen kan een inschatting gemaakt worden van de wenselijkheid/mogelijkheid van die principes: in welke mate is het een manier om de principes van V&N te faciliteren?

Vrijheidsgraden voorzieningen personeelsbeleid									
Vrijheidsgraden aanbieders dienstverleningsaanbod									
Vrijheidsgraden (her)oriëntering gesubsidieerde middelen									
Vrijheidsgraden gebruiker besteding PVF/PAB									
ERKENNINGSVOORWAARDEN									
Nabijheidsvoorwaarde ondersteuning: - dichtbij de gezinnen, in de samenleving, - in co-creatie met reguliere actoren en basisvoorzieningen									
Samenwerkingsvoorwaarde (afstemming cirkels netwerken): - Met gebruiker/gezin (dialoog) - Met andere aanbieders in sector - Over sectoren									
Schaalvoorwaarde: Minimale schaal voorziening als erkenningsvoorwaarde - Voorzieningsniveau - Decentrale dienstverleningsantennes									
Innovatievoorwaarde: - Innovatie samenwerken - Innovatie dienstverlening(svormen), al dan niet tijdelijk									

Generiek toepasbare eenheid van erkennen (vb. erkennings- of personeelspunten, ...)									
Dienstverleningsspecifieke eenheid van erkennen: modules, werkvormen, ...									
Zorgzwaartegebonden eenheid van erkennen (afstemming cirkel diagnostiek)									
Erkenning gebaseerd op mate van behalen outcome-, kwaliteits-, en impactindicatoren: <ul style="list-style-type: none"> - Meerjarige beleidsplannen (outcome en impact) - Financiële rapportage - Jaarlijkse kwaliteitstoets (dienstverlening) 									

De antwoorden op de vragen in bovenstaande matrix hangen dus idealiter af van de verwachte bijdrage aan de doelstellingen van V&N. Anders gesteld: financiering wordt georganiseerd en toegekend op basis van onder andere de gezamenlijke bijdrage die activiteiten van organisaties leveren aan het realiseren van de principes van V&N.

De antwoorden op de vragen moeten ook afgetoetst worden aan de hand van kwaliteitscriteria: hoe en op basis van welke criteria aanbieders/voorzieningen in de verschillende sectoren erkend en gefinancierd worden, moet aan enkele van die criteria voldoen. Zie **bijlage 4** voor een aanzet tot criteria waartoe een nieuw model van erkennen en financieren moet faciliteren, afhankelijk van de brede keuzes inzake financieringsmodel – persoonsvolgend, aanbodgestuurd, verzekering.

Of erkenning en financiering gebeurt op het niveau van de organisatie, een netwerk (sectoraal/intersectoraal) of een netwerk van netwerken (zie ook verder), moet beantwoord worden op basis van (inter)sectorale overwegingen.

Een belangrijk aandachtspunt hierbij is dat wat verwacht wordt van organisaties/netwerken in functie van financiering en erkenning *haalbaar* en *mogelijk* moet zijn. Organisaties/aanbieders moeten immers ook over de schaal en de capaciteit beschikken om aan de voorwaarden te kunnen voldoen. Ook dat kan sectoraal zeer sterk verschillen, wat opnieuw een pleidooi is voor geen uniform model/principes.

Er zijn dus ook een aantal randvoorwaarden te vervullen bij het zoeken naar een optimaal erkennings- en financieringsmodel, op bijvoorbeeld het vlak van:

- Aard gebruiker en zorgnood (stabiele zorgnood of niet? Langdurige zorgnood of niet? Intensiteit zorgnood? Co-morbiditeit? Mate van wijzigende zorgnood? Al of niet maatschappelijke noodzaak of verontrusting, Etc.)³
- De mogelijkheid van trajectbegeleiding en hoe dat te organiseren
- Optimale schaal van de dienstverlening (wijken/buurtten; gemeente; regio)
- Eerstelij versus gespecialiseerd aanbod, al dan niet rechtstreeks toegankelijk
- Mate waarin kwaliteit en impact meetbaar is
- Mate waarin diagnose en/of indicatiestelling al dan niet complex is
- Mate waarin er voldoende schaal/capaciteit is om zaken als sociaal ondernemerschap te realiseren
- ...

Er zijn dus heel wat factoren die met schaal en capaciteit te maken hebben. Het voordeel van een kleine schaal (op uitvoerings- of dienstverleningsniveau) is vaak nabijheid (belangrijk in welzijnscontext), maar dan is wel een stuk compensatie nodig door een aantal zaken op hogere schaal (bvb. netwerkgedachte) te brengen i.f.v. capaciteit. Vandaar ook het belang om in een erkennings- en financieringsmodel aandacht te hebben voor **netwerkcapaciteit**, overigens een principe van V&N.

³ De aard van de vraag bepaalt ook, bijvoorbeeld, (1) of er een toeleidingsprocedure nodig is, of er ondersteuning nodig is door professionele organisatie in die toeleiding, en welke dan? (2) welke financiering mogelijk is (vb. persoonsvolgende financiering) en of daar dan een plan moet aan gekoppeld worden en zo ja welk? (3) of er een combinatie van meerdere expertises nodig is (bvb. bij complexe en moeilijke problematiek) en welke verantwoordelijkheid een netwerk dan heeft.

MOGELIJK CONCEPTUEEL MODEL

We leggen een mogelijk **conceptueel basismodel** voor, een driedeling voor wat de erkenning en subsidiëring betreft op verschillende niveaus: (1) expertise in de organisatie (voorziening/aanbieder), expertise in een netwerk van voorzieningen (sectoraal/intersectoraal), en expertise in zogenaamde 'netwerken van netwerken'. We willen hier herhalen dat financiering en erkenning geen doel op zich zijn, maar instrumenten om een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid te waar te maken volgens de principes van V&N. We willen hier ook benadrukken dat erkenning en subsidiëring slechts onderdelen zijn van een veel ruimer scala instrumenten dat een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid waar moet maken. Voor de realisatie van kwaliteitsvolle netwerken zal het nodig zijn te investeren in methodologie (cf. collective impact theory) en procesbegeleiding en -ondersteuning.

1. *Erkenning en financiering van individuele expertise bij een organisatie*

- o Algemene subsidie (basissubsidie) voor duurzaam aanbod (forfaitair met grote mate van bestedingsvrijheid en voorspelbaarheid die ondernemerschap stimuleert en die rekening houdt met leeftijd/anciënniteit van medewerkers en die aan de index gekoppeld is)

Dit betreft braided funding ('gevlochten', 'verknoot', verschillende onderscheiden subsidiestromen naar verschillende initiatiefnemers). Dit is de klassieke financiering van individuele organisaties, die van een meer of meerdere subsidieverstrekkingen ontvangen voor omschreven opdrachten. Omwille van de principes in V&N met betrekking tot gedeelde verantwoordelijkheid en het bijschakelen van expertises zetten initiatiefnemers hun aanbod en dus ook hun middelen waar nodig verknoot en gezamenlijk in om een antwoord op een ondersteuningsbehoefte te formuleren. De inhoudelijke en financiële verantwoordingen en rapporteringen, kwaliteitsrapporteringen, ... gebeuren per organisatie/per subsidiestroom.

- o Projectsubsidie, passend in de realisatie van een maatschappelijke opgave die aan het network of networks werd toegekend

Waar persoonsvolgende financiering mogelijk is, zie we ook een subsidiestroom die via de gebruiker verloopt mogelijk. Dat kan ook rechtstreeks vanuit de subsidiërende overheid naar de organisatie maar op basis van de geleverde ondersteuning aan de gebruiker op basis van een vergunning, waarbij de organisatie bepaalde functies/ondersteuning/... kan aanbieden maar waarbij er geen sprake is van op voorhand vastgelegde capaciteit.

2. Erkenning en subsidiëring van netwerkexpertise (netwerken van dienstverlenende organisaties of beleidsmatige netwerken) (link met cirkels lokale en bovenlokale netwerken)

We merken op dat er een conceptueel verschil bestaat tussen netwerken die expertise creëren en netwerken die aanbod voorzien. We benadrukken dat niet elke samenwerking of netwerk een formeel karakter moet krijgen in de vorm van een erkenning.

Mogelijke motivaties (explicitering van te bereiken doelstellingen die we met financiering netwerken willen bereiken, of de opdracht die het netwerk moet vervullen):

- o Te creëren schaalgrootte
- o Aankunnen van complexiteit (wicked problems/wicked solutions)
- o Omwille van interprofessionaliteit/multidisciplinariteit en –
expertise
- o ...

We doen hiermee (voorlopig) geen uitspraak over het organisatiemodel dat dat netwerkexpertise uitvoert, maar het gaat over het samenbrengen van middelen die nu te versnipperd en te weinig afgestemd zitten over organisaties om een coherent en effectief aanbod te vormen. Er zijn ook verschillende vormen van financiering mogelijk:

- o Blended funding ('vermengd', één subsidiestroom. De opdrachten worden geformuleerd ten aanzien van het netwerk, die zelf in gedragenheid en transparantie keuzen kan maken inzake de besteding (vb. al dan niet penhouderschap); er wordt enkel gerapporteerd op het niveau van het netwerk.
- o Algemene subsidie (basissubsidie) voor duurzaam aanbod,
- o Projectsubsidie, passend in de realisatie van een maatschappelijke opdracht die aan het netwerk werd toegekend
- o

3. Erkenning en subsidiëring van een network of networks

Het doel is het verbinden en delen van informatie, middelen en competenties van autonome en unieke organisaties/netwerken om samen een outcome te realiseren die geen van de organisaties/netwerken afzonderlijk tot stand had kunnen brengen. Belangrijk is dat er regie ontstaat tussen netwerken. Networks of networks zijn bij uitstek geschikt om een transversaal jeugd- en gezinsbeleid overheen sectoren en voorzieningen mee te realiseren en hebben als opdracht:

- De coördinatie en afstemming van het aanbod in een werkingsgebied
- Aanspreekpunt voor de overheid
- Het aanpakken van 'wicked problems' (toegankelijk tot de ondersteuning en zorg, doorbreken van lineaire denken, ...)
- De coördinatie van de uitvoering van maatschappelijke uitgaven
- ...

Ook dit kan op verschillende manieren georganiseerd worden:

- Blended funding
- Algemene subsidie (basissubsidie) voor duurzame coördinatieopdracht
- Projectsubsidie, voor de realisatie van een maatschappelijke opgave die aan het network of networks werd toegekend

We willen expliciteren dat het belangrijk is voor ogen te houden dat dergelijke netwerken efficiënte en slanke organisaties zijn; de investering in een network of networks moet billijk en in een gepaste verhouding tot de investering in zorg- en ondersteuningsaanbod staan.

ADVIES VANUIT DEZE CIRKEL VOOR DE VOLGENDE STAPPEN

- Er is consensus binnen onze cirkel om met het bovenstaande model verder aan de slag te gaan. Sectoren kunnen aan de hand van dit model (individueel of samen) de discussies aanvatten om de bestaande erkennings- en financieringssystemen verder te verfijnen in het licht van de doelstellingen van V&N. Dat betekent dat er bij die discussies rekening gehouden wordt met de vele randvoorwaarden, criteria, en vragen die in het bovenstaande model geïdentificeerd worden. We adviseren ook dat er tijd wordt genomen om die discussies, die tot eventuele aanpassingen aan de bestaande erkennings- en financieringssystemen kunnen leiden, te voeren. Dit gelet op het belang van overleg met vele stakeholders, en wellicht ook met andere cirkels (met name: diagnostiek, lokale, en bovenlokale netwerken).
- In bijlage 4 geven we ook een overzicht van zogenaamde mogelijke quick wins. Dit zijn mogelijke aanpassingen die eventueel op kortere termijn kunnen aangebracht worden aan de bestaande erkennings- en financieringssystemen. We geven deze ook mee bij wijze van advies, eventueel ook te bespreken in het vervolg van de oefening (V&N).

BIJLAGES

BIJLAGE 1: Lopende innovatieve projecten/trajecten

Zie excel

BIJLAGE 2: Analyse sterktes en beperkingen huidige erkennings- en financieringsbeleid per sector

Zie excel

BIJLAGE 3: Aanzetten tot formulering van kwaliteitscriteria waartoe een nieuw model moet faciliteren

a. In geval van inzetten op persoonsvolgende financiering

i. Regie bij de gebruiker

De gebruiker bepaalt zelf aan welke ondersteuning en bij welke zorgaanbieder hij zijn middelen wenst te besteden, dan wel of hij de ondersteuning zelf organiseert.

ii. Administratieve eenvoud gebruiker

De gebruiker moet een grondige toeleidingsprocedure doorlopen. Er worden immers aanzienlijke middelen aan de persoon toegekend. Na toekenning moet hij zelf een deel instaan voor de administratie, behoudens hij het budget integraal inzet bij een zorgaanbieder die de administratie overneemt.

iii. Zorg op maat

De gebruiker bepaalt zelf welke ondersteuning hij nodig heeft, en welke zorgaanbieder hij daarbij betreft.

iv. Administratieve eenvoud voorziening

Voorziening moet per gebruiker onderhandelen. De beschikbare middelen en gevraagde ondersteuning wijzigen voortdurend.

v. Innovatie

Onderhandeling gebruiker-voorziening en eigen creativiteit gebruiker bieden kansen en regelluwte om alternatieve oplossingen uit te werken.

vi. Netwerking

Iedere gebruiker is betrokken op het eigen budget, en niet op de relatie tussen zorgaanbieders. Zorgaanbieders staan in een eerder concurrentiële positie waardoor netwerkvorming onder druk kan komen te staan.

vii. Aansturing overheid

De overheid weet exact aan welke personen een budget werd toegekend, en kan er mits de nodige bewijslast van uitgaan dat de middelen inderdaad besteed worden aan zorg en ondersteuning. Daartegenover staat dat persoonsvolgende financiering voor de overheid een vrij intensief administratief proces is, zeker bij besteding in cashformules.

viii. Impact

Doordat gebruikers en hun gezinnen zelf over de inzet van de middelen beslissen, is het niet eenvoudig om uit te maken of de wijze waarop de middelen ingezet worden ook daadwerkelijk leidt tot een hogere kwaliteit voor het kind/de jongere en de gezinssituatie op zich (bvb. ouder ziet dit vooral als een vervanginkomen en de facto wordt er op een niet adequate manier met het kind/de jongere omgegaan).

b. In geval van koppeling dienstverlening aan VSB (verzekering)

Onderbrengen in VSB is op zich eerder een financieringstechniek. In hoeverre het een impact heeft op de verschillende elementen is afhankelijk van hoe de middelen worden ingezet. Je kan VSB gebruiken om voorzieningen en diensten te bekostigen. Dan is het een soort extra belasting om de maatschappelijke kosten van zorg- en ondersteuning te dragen. Je kan ook een "mutualiteitsmodel" opzetten waarbij voorzieningen "verstrekkers" worden van functies waar gezinnen een beroep op kunnen doen. In het eerste geval kan je komen tot een vrij eenvoudig administratief systeem; in het tweede geval is het risico op een ingewikkelde administratie voor gebruiker en voorziening veel groter.

We kunnen wel stellen dat een inkanteling in VSB ervoor kan zorgen dat er een nieuwe financieringsstroom wordt opgezet waardoor er ook meer middelen aan zorg en ondersteuning kunnen besteed worden.

c. In geval van financiering in enveloppes

i. Regie bij de gebruiker

Inpraak en medezeggenschap kan voorzien worden, maar uiteindelijk beslist de voorziening over de inzet van de middelen.

ii. Administratieve eenvoud gebruiker

De administratieve opvolging ligt volledig bij de voorziening en de overheid. Weinig administratieve last bij de gebruiker.

iii. Zorg op maat

Afhankelijk welke vrijheidsgraden er zijn bij de inzet van de middelen: kan er vlot (bij)geschakeld worden (vb. van de ene module naar de andere, binnen en buiten de organisatie)? Zijn organisaties groot genoeg om verschillende functies te kunnen opnemen? Hoe globaler de enveloppe, des te groter de kans op zorg op maat.

iv. Administratieve eenvoud voorziening

Enveloppefinanciering is een administratief vrij eenvoudig financieringsmodel.

v. Innovatie

Afhankelijk van de vrijheid die binnen de enveloppe/modules geboden wordt.

vi. Netwerking

Ook afhankelijk van de vrijheid die binnen de enveloppe geboden wordt. Er kunnen wel bepalingen rond netwerking als subsidievoorwaarde worden ingebouwd.

vii. Aansturing overheid

Eenvoudig aan te sturen door de overheid. Mits goede registratie van de activiteiten/output goed zicht op de inzet van de middelen.

viii. Impact

Hoe de vrijheid binnen een enveloppe, hoe meer er cliëntgericht kan worden, en hoe groter de kans is op het realiseren van maatschappelijke meerwaarde, maar ook des te moeilijker om dit objectief te capteren. Dus om een zicht te hebben op de impact zal enveloppefinanciering moeten samengaan met een gedegen output-/outcomemeting.

d. In geval van financiering via projectmiddelen en samenwerkingsmiddelen (netwerken)

i. Regie bij de gebruiker

Inspraak en medezeggenschap kunnen voorzien worden, maar uiteindelijk beslist het project/netwerk over de inzet van de middelen. Voor de gebruiker bestaat het risico dat hij niet goed meer weet welke partner nu zijn centraal aanspreekpunt is.

ii. Administratieve eenvoud gebruiker

De administratieve opvolging ligt volledig bij de voorziening en de overheid. Weinig administratieve last bij de gebruiker. Door goed georganiseerde netwerking kan een opeenvolging van instaprocedures vermeden worden.

iii. Zorg op maat

Partners kunnen elk vanuit hun specialisatie een deel van de zorg/ondersteuning opnemen. Er moet dan ook wel een regionale verantwoordelijkheid door het netwerk worden opgenomen om te vermijden dat de gebruiker vooralsnog tussen de mazen van het net glipt.

iv. Administratieve eenvoud voorziening

Samenstelling erkennings-subsidiedossier kan complexer worden. Administraties van de partners dienen op elkaar afgestemd maar ook voor inhoudelijke werking vergt netwerking grotere input in overleg.

v. Innovatie

Erkennen van netwerking is op zich al een innovatieve methodiek. Kansen op innovatie zijn verder afhankelijk van de ruimte en eventueel incentives die geboden worden binnen de financiering.

vi. Netwerking

Uiteraard is de erkenning en subsidiëring van netwerken de meest krachtige stimulans voor netwerking.

vii. Aansturing overheid

Afhankelijk van de aard van de middelentoekening. Maar hoe dan ook grotere complexiteit: wie is binnen het netwerk verantwoordelijk waarvoor, wat als een netwerk niet naar behoren functioneert (wie moet/kan je dan aanspreken).

viii. Impact

Hoe groter de vrijheid binnen de projecttoelage of de betoelaging van het netwerk, hoe meer cliëntgericht er gewerkt kan worden, en hoe groter de kans is op het realiseren van maatschappelijke meerwaarde, maar ook des te moeilijker om dit objectief te capteren. Dus om een zicht te hebben op de impact zal projectfinanciering en netwerkfinanciering moeten samengaan met een gedegen output/outcome-meting.

BULAGE 4: Mogelijke quick wins per sector

Onderstaand gaat een oplisting van de voorstellen die in de werkgroep geformuleerd worden. **De opportuniteit en de haalbaarheid op korte termijn (budgettaire, legistische, ... consequenties) moeten verkend worden.** Een aantal van onderstaande voorstellen kunnen immers niet als quick win beschouwd worden, maar vormen een waardevol vertrekpunt voor verdere discussies, uitwerking binnen het vervolgtraject van V&N.

Bijstandsorganisatie

Binnen het model van de persoonsvolgende financiering vallen zeker nog een aantal quick wins te realiseren:

- Momenteel maken enkel de meest dringende zorgnoden kans op een PAB budget. Wij pleiten voor een proeftuin waarbij elk jong kind (0-6 jaar) met een erkenning handicap en na inschaling van de zorgzwaarte een budget krijgt toegewezen dat hij/zij kan inzetten hetzij in cash via persoonlijke assistentie hetzij in voucher bij een MFC of andere professionele diensten. Alleen zo kan er echt sprake zijn van inclusieve trajecten. Hoe jonger de kinderen de kans krijgen om volwaardig deel te nemen aan de samenleving, hoe groter de return op langere termijn.
- Aanpassing van de criteria van de prioriteitenlijst. Nu wordt vooral geredeneerd vanuit een curatieve context eerder dan vanuit preventie en ontwikkelingskansen. Enkel indien de integriteit van het kind in gevaar is, wordt in het huidig systeem een prior toegekend.
- Administratieve vereenvoudiging worden gerealiseerd door de vragenlijsten van het groeipakket af te stemmen op die van het PAB. De methodiek van een semi-gestructureerd interview met de ouders zou hier ook zijn intrede moeten vinden. Dit kan worden gekoppeld aan het gezinsplan waarbij op regelmatige basis feedbackmomenten worden gerealiseerd om de ontwikkelingskansen van nabij te volgen. Trajectondersteuning is wenselijk.
- Om kinderen maximaal in een thuiscontext te laten opgroeien, moet meer ingezet worden op erkenningen kortverblijf bij de voorzieningen ipv langdurig verblijf. Zo kan er sneller en vaker voor korte duur gezinsondersteunend worden gewerkt.
- Een laatste quick win kan worden gerealiseerd door te werken met een flexibel model qua budget.
 - De ondersteuningsnoden van kinderen met een beperking zijn vaak veranderlijk. Het persoonsvolgend financieringsmodel moet daar flexibel op kunnen inspelen.
 - Ook de budgethoogtes moeten flexibel zijn. Via een eenvoudige procedure zijn steeds herzieningen mogelijk.

Jeugdhulp

Mogelijk model om subsidiëring beter op elkaar af te stemmen, in de lijn van visie (V&N):

Installeren van financieringssysteem gebaseerd op erkenningspunten, over verschillende sectoren heen. Deze punten kunnen dan 'uitbetaald' worden op verschillende manieren, afhankelijk van de noden en het aanbod.

- Komen tot systeem van subsidiëring in 'erkenningpunten' of 'personeelspunten', over sectoren heen.
 - Kan gebaseerd zijn op 'zorgzwaarte'
 - Ook opdrachten kunnen worden vertaald in zelfde soort van punten
- Belang van :
 - Zelfde basisprincipes over sectoren heen (personeelsmiddelen, werking, financiering netwerking, anciënniteitsparameters, indexering, ...)
 - Zelfde financieringsbouwstenen op basis van personeelspunten
- Mogelijkheden om op deze manier financiering te bundelen, vb in functie van innovatie, projecten, ...
- Mogelijkheid om dit te koppelen aan opbouwen van netwerken
- Mogelijke link met IFIC
 - Intersectorale functieclassificering en -weging (uitgewerkt in VIA 6)
 - Koppelen aan financieringsbouwstenen?

QUICK WIN : oprichting 'fonds' i.s.m. Koning Boudewijn Stichting

QUICK WIN : administratieve vereenvoudiging aanvragen innovatieve projecten

QUICK WIN : expliciteren van deze network of networks, zowel qua regionale afbakening, betrokken partners, opdracht als financiering. Hierdoor deel van administratieve last / taken weghalen bij organisaties (nodenanalyse, impactmeting, ...) en tegelijk ondersteuning bieden aan diezelfde organisaties op vlak van expertise, complexe gebruikertrajecten, ...

QUICK WIN : anciënniteitsbepaling zij-instromers vastleggen.

QUICK WIN : herbekijken van financieringsmodel CKG

Kinderopvang baby's en peuters

- Eerste stap(pen) bestuurlijke en/of optimalisatie schaalvergroting kinderopvang:
 - Uitdoving alleenwerkende, zelfstandige onthaalouders, dus niet van onthaalouders, aangesloten bij een dienst
 - Uitdoving gezinsopvang samenwerking (omschakelen groepsopvang)
 - Incentives schaalvergroting (bijvoorbeeld eenmalige fusiebonus, gericht uitbreidingsbeleid, ondersteuning of begeleiding bij fusies of opzetten structurele samenwerkingsverbanden)
 - Rechtspersonen als vergunningsvoorwaarde (vanaf 18 plaatsen)
 - Werknemers als subsidievoorwaarde (Trap 2, vanaf 18 plaatsen)
 - ...
- Update kwalificatievereisten (diverse teams, sterker inzetten op competenties)
Update en opname in kwaliteitsbeleid van "beleidsvoerend vermogen" en "sociaal ondernemerschap" (eigen visie, strategie ...), alsook hoe als actor zich moet inbedden in lokaal netwerk

- Update berekeningswijze inkomenstarief kinderopvang (aligneren inkomens- en gezinsdefinitie op Groeipakket, automatische gegevensuitwisseling)
- Update voorrangsregels kinderopvang (minder boekhoudkundig, sterker inzetten op intermediären/toeleiders, link met HvhK / lokaal loket kinderopvang)
- Eerste stap(en) inbedding kinderopvang in Huis van het Kind:
 - Inkanteling lokaal loket kinderopvang in HvhK (breed onthaal / gezinsloket, HvhK vervult nu ook al loketfunctie Groeipakket)
 - Huis van het kind met bijkomende (verplichte) opdracht met betrekking tot webfunctie of netwerk tussen alle actoren kind-gezin, en zo zorgen voor lokale interactie...
- Nieuwe stap in integratie ondersteuning kinderopvang (Mentes, pools gezinsopvang, steunpunt kinderopvang VVSG, CIK ...)

(aanvullende opmerking: voor de kinderopvangsector het principe en de mogelijke toepassing van “network of networks” heel abstract klinkt en leest en dat ik de specifieke rol voor kinderopvang hierin niet onmiddellijk herken of ontdek.)

Preventieve gezinsondersteuning:

- Omzetting van CKG's (nu nog erkend/gesubsidieerd als specifieke sector binnen PGO) naar jeugdhulpvoorzieningen
- Eerste stap naar Huis van het Kind 2.0 (sterke basisvoorziening in sterk lokaal netwerk): proeftuinen
- Inkanteling lokaal loket kinderopvang in HvhK (breed onthaal / gezinsloket, HvhK vervult nu ook al loketfunctie Groeipakket)
- Versterking geïntegreerde (samen)werking Koala / kinderopvang: nu aparte subsidiestromen
- Versterking geïntegreerde (samen)werking HvhK / andere beleidsdomeinen (voortbouwend op lopende projecten “vernieuwend aanbod PGO”)

Groeipakket:

- Afschaffing kinderopvangtoeslag in Groeipakket, middelen herinzetten voor versterking Trap 0 en Trap 1
- Vervanging Zorgtoeslag en BOB door één nieuwe, geïntegreerde Ondersteuningstoeslag

